

ACC. N:R M. 15392:1-7.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Enoch Johansson, Killeberg*
Härad: *Ö. Göinge* Berättare: *fru Hilda Nilson, "*
Socken: *Loshult* Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: *1961* Född år *1886* i *Loshult*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Nystan och härovv. s. 1-7.

LUF 115

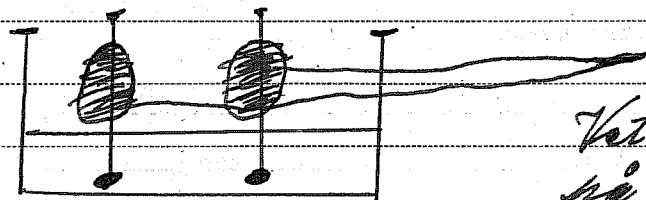
14/3-61.

L. U. F. 115.Nystran och hävvar.

Man gjorde nystran för handtjuka-
ning av strumpor, vantar m.m. Hävvar
gjorde man av det garn, som skulle vävas
till tyg.

Nystrins.

Garn, som skulle användas till
stickning, måste trimmas för att det skulle
hålla att sticka. När då den första rullen
var färdig togs den bort och en annan tom
rulle påsattes, när även den var full, och
en tredje rulle påsattes, den skulle ta emot
det trimmade garnet.

Vet inte något namn
på detta Redskap.

Om den här Teckning en skulle före-
ställa, så var det ett par Metallpinor ner-
slagna i en bräda av trä. Där teckades
rullearna på och snurrade runt allteftersom
det trimades och drogs på rockrullen.

Vadlignen gjordes men en liten boll
av kopparblett tyg eller papper för att
nyta på, men nyttade direkt från spinn-
rocken när rullen satt på.

Man kopplade ifrån hjulet på Spinnrocken
på så sätt att man ledde över "snoddar" eller
remmar från rullen till en trissa bredvid.

Redan kunde rullen löpa runt bara
genom att dra i tråden.

Jag vet inga benämningar på olika mystan, de användes nog alla till stickning för hand.

Jag vet ingen mätningssatad för det mystads garnet, det räknades nog ofta vikt.

Härring.

ett garnet härvades var nog både för att kunna förvara det, och för att mäta garnlängden.

I mitt hem gjorde man härring med hjälp av en "haspa", figur 5. Jag känner inte till något sätt som användes för att göra härring utan redskap. Man använde sig av ett stredskap som figur 5, detta kallades "haspa".

3.

Jag har inte sett något kross med mer

än 4 armar. Korret vreds runt med en
ov, som på bilden. Spinnrockrullen
trädde på en lång smal pinne och hölls
i den vänstra handen medan ovren drog
med den högra.

Den ens korrmen var delbar på
mitten, så den kunde böjas när man
drog ut en pinne, sen gick det att hänga
av garnet.

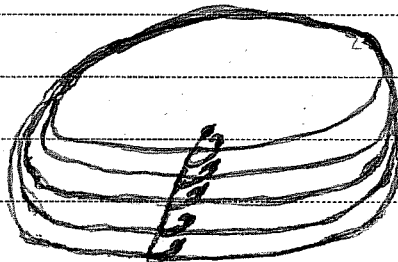
Jag har inte hört ontalas eller sett
mer än 4 korrmar på en korra.

Det är ju möjligt att det finns olika
starkor på korren, det känner jag inte till.

Man band in en tråd i härvan,
helt av ena fören för att dela härvan
i 4 eller 5 delar. Denna tråd kallades fjä
och de sålunda uppkomna garnenheterna
kallades fjög. Detta var till stor del

avsett för att det skulle gå lättare att dela en härva om man på önskade eller om det trasslades till sig på något ställe o inte kunde redas upp, så hade man fidjen att gå efter och börja i ny ända.

Kärra andra märkesmärken eller säkknor, kämre jag inte till, jag har inte hört talas om några.

Detta skulle föreställa en härva delad i 5 sear, med en fidjestråk.

5. Dessa ständskap var vanligen enkelt utförda av någon besvärare, med lite onlag för tråslåja, och de fanns i nästan

varje han på 1800-talet.

Det fanns också de som var fint sni-
dade och det är nog troligt att de använ-
des som tröskningsgävar.

Här på denna orten under 1890-talet
var nog figur 5 den mest använda.

De fäpa enkla redskapen var nog från
tidigare datum t. ex. första häftet av 1800-talet.

I han där man spann och vände på
var kunningsredskapen nödvändiga.

I regel så hade man en gammal
att tråda hävarna på när man skulle
spola för väven, det gjordes man på en
mindre rock, som kallades spottrock,
eller också på en nyare s. k. spottmaskin.

b.

Redskap.

Figur 6 har jag inte sett, men figur 7
heter liksomna och användes till att bema-
na varpen på innan den varpas upp på
varpen.

Om man räknar träderna i en hässa,
så kan man näret så när räkna ut
längden på garnet om det behövs.
Uttrycket passarna känner jag inte till.

M. 15392.

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

